

Sikkerhedsdatablad

Udstedelsesdato: 28-11-17
Version: 01.00/DNK

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Butan/propan Universal gas
Stofnavn: Carbonhydrider, C3-4-rige, råoliedestillat (<0,1% 1,3-butadien)
Registreringsnummer: -
EF-nummer: 270-990-9
CAS nr.: 68512-91-4
Indexnummer: 649-083-00-0

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Butan/propan Universal gas 90 til 600 gram.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør: Skandi
Denmark A/S
Industrivej 30
3300 Frederiksværk
Danmark
Tlf.: +45 47313066
Fax: +45 47316067
E-mail: kontakt@skandi.eu

1.4. Nødtelefon

82 12 12 12 (Giftlinjen)

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP-klassificering (Forordning (EF) nr. 1272/2008): Press. Gas comp. gas;H280 Flam. Gas 1; H220

Se punkt 16 for ordlyd af H-sætninger.

Væsentligste skadevirkninger: Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning. Yderst brandfarlig gas. Direkte kontakt kan forårsage frostskafer. Huden bliver følelsesløs og hvid. Derefter følger smerter, rødme og sår dannelse. Produktet afgiver dampe som kan forårsage træthed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og forgiftningssymptomer.

2.2. Mærkningselementer

Signalord: Fare

H-sætninger: Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.(H280)

P-sætninger: Yderst brandfarlig gas.(H220)
Opbevares utilgængeligt for børn.(P102)
Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.(P210)
Brand fra udsivende gas: Sluk ikke, medmindre det er sikkert at stoppe lækagen.(P377)
Opbevares på et godt ventileret sted.(P403)
Beskyttes mod sollys. Opbevares på et godt ventileret sted.(P410/403)

2.3. Andre farer

Produktet indeholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1. Stoffer

Registrerings- nummer	CAS/ EF-nummer	Stof	CLP-klassificering (Forordning (EF) nr. 1272/2008)	w/w% Note
.	68512-91-4	Carbonhydrider, C3-4-rige,	Press. Gas comp. gas;H280 Flam. Gas 1;H220	99 1)
.	270-990-9	råoliedestillat (<0,1% 1,3-buta- dien)	.	.
.	.	.	.	.

1) Indeholder: < 0,1 % butadien (203-450-8))

Se punkt 16 for ordlyd af H-sætninger.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding: Søg frisk luft. Ved vejtrækningsstop gives kunstigt åndedræt/ilt (dog ikke mund til næse metoden).

Indtagelse: Ikke relevant, da produktet er en gas.

Hud: Vask huden med vand og sæbe. Ved forfrysninger, skyl med rigeligt lunkent vand (max. 37 °C). Tag ikke tøjet af, før det er optøet. Søg læge.

Øjne: Hvis produktet kommer i øjnene skylles med vand (helst fra øjenskyller) til irritationen ophører. Søg læge ved fortsat irritation.

Forbrænding: Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.

Øvrige oplysninger: Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Ved direkte kontakt kan der opstå forfrysninger. Huden bliver følelsesløs og hvid. Senere smerter, rødme og sår. Produktet afgiver dampe der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandl symptomer. Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge. Brug vand eller vandtåge til nedkøling af ikke antændt lager.

Uegnede slukningsmidler Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Ved brand spaltes produktet og følgende farlige luftarter kan dannes: Kulmonoxid og kuldioxid. Opvarmning vil forårsage trykstigning i emballagen med fare for sprængning.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft. Anvend luftforsynet åndedrætsværn og handsker, der er bestandige over for kemikalier.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel: Stop lækagen, hvis dette kan gøres uden risiko. Sørg for god udluftning. Rygning og brug af åben ild forbudt. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Benyt gnistfrit værktøj og eksplosionssikkert udstyr.

For indsatspersonel: Udover ovenstående: Normal indsatsbeklædning svarende til EN 469 anbefales.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå unødigt udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Ikke relevant.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Produktet bør anvendes under velventilerede forhold. Rygning og brug af åben ild forbudt. Træf foranstaltninger imod statisk elektricitet. Benyt gnistfrit værktøj og eksplosionssikkert udstyr. Der bør være adgang til rindende vand og øjenskyller. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Beholder under tryk. Skal beskyttes mod sollys og må ikke udsættes for temperaturer over 50°C.

Oplagring skal ske i overensstemmelse med de lokale brandmyndigheders krav.

7.3. Særlige anvendelser

Ingen.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkninger
Propan	1000 ppm 1800 mg/m ³	
Butan	500 ppm 1200 mg/m ³	

Retsgrundlag: Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer nr. 507/2011 med senere ændringer.

Målemetoder: Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejds-hygieniske målinger.

8.2. Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Brug værnemidler som angivet nedenfor.

Personlige værnemidler, beskyttelse af øjne/ansigt: Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene. Øjenværn skal følge EN 166.

Personlige værnemidler, beskyttelse af hud: Ikke påkrævet.

Personlige værnemidler, åndedrætsværn: Ikke påkrævet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksposering af miljøet: Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform:	Gas Aerosol
Farve:	Farveløs
Lugt:	Mild Behagelig
Lugttærskel:	Ingen data
pH (brugsopløsning):	Ingen data
pH (koncentrat):	6,5-7
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ingen data
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval:	Ingen data
Flammepunkt:	Ingen data
Fordampningshastighed:	Ingen data
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ingen data
Øvre/nedre antændelsesgrænser:	Ingen data
Øvre/nedre eksplosionsgrænser:	Ingen data
Damptryk:	Ingen data
Dampmassefylde:	>1 (luft=1)
Relativ massefylde:	Ingen data
Opløselighed:	Ingen data
Fordelingskoefficient	Ingen data
n-oktanol/vand:	
Selvantændelsestemperatur:	Ingen data
Dekomponeringstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplosive egenskaber:	Ingen data
Oxiderende egenskaber:	Ingen data

9.2. Andre oplysninger

Ingen.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ikke reaktivt.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Dampe fra produktet er tungere end luft og kan spredes langs gulvet. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå opvarmning og kontakt med antændelseskilder.

10.5. Materialer, der skal undgås

Ingen kendte.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Kulmonoxid og kuldioxid.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet - oral:	Ved normal håndtering kan gasser ikke indtages. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Akut toksicitet - dermal:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Akut toksicitet - indånding:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Hudætsning/-irritation:	Ved direkte kontakt kan der opstå forfrysninger. Huden bliver følelsesløs og hvid. Senere smerter, rødme og sår. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Alvorlig øjenskade/øjenirritation:	Stænk af gas i øjnene kan medføre forfrysninger. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kræftfremkaldende egenskaber:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Reproduktionstoksicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Spray i munden kan virke irriterende på slimhinderne i mund og svælg. Gassen kan fortrænge den atmosfæriske luft, og der kan derved opstå risiko for kvælning. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Gentagne STOT-eksponeringer:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Aspirationsfare:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Testdata foreligger ikke.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Testdata foreligger ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet indeholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Undgå unødig udslip til omgivelserne.

Aerosoldåser må ikke lægges i dagrenovationen, heller ikke når de er tømte. De skal afleveres til den kommunale modtagestation for kemikalieaffald med nedenstående specifikationer.

Affaldsgruppe: Z7

EAK-kode: Afhængigt af branche og anvendelse f.eks. 16 05 04 Gasarter i trykbeholdere (herunder haloner) indeholdende farlige stoffer

PUNKT 14: Transportoplysninger

ADR/RID

14.1. UN-nummer	2037
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	BEHOLDERE, SMÅ, INDEHOLDENDE GAS
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballagegrupper	

Farenummer	-
Tunnelrestriktionskode:	D
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke mærkes som miljøfarligt (symbol: fisk og træ).
Supplerende oplysninger:	-
ADN	
14.1. UN-nummer	2037
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS without a release device, non-refillable, flammable
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballagegrupper	
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke mærkes som miljøfarligt (symbol: fisk og træ).
Transport i tankskibe:	Ikke relevant.
IMDG	
14.1. UN-nummer	2037
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS without a release device, non-refillable
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballagegrupper	-
14.5. Miljøfarer	Produktet er ikke Marine Pollutant (MP).
IMDG Code segregation group:	-
Supplerende oplysninger:	-
ICAO/IATA	
14.1. UN-nummer	2037
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS (flammable) without a release device, non-refillable
14.3. Transportfareklasse(r)	2.1
14.4. Emballagegrupper	
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke mærkes som miljøfarligt (symbol: fisk og træ).
Supplerende oplysninger:	-
14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren	Ingen.
14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden	Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Særlige bestemmelser: Direktiv 2012/18/EU (Seveso), P2 BRANDFARLIGE GASSER: Kolonne 2: 10 t, Kolonne 3: 50 t. Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Forklaring til forkortelser:

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity

H-sætninger:

H220 Yderst brandfarlig gas.
H280 Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.

Uddannelse:

Øvrige oplysninger:

Et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning.
Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet for og gælder udelukkende dette produkt. Det er baseret på vores nuværende viden samt de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet ved udarbejdelsen. Sikkerhedsdatabladet overholder gældende lovgivning for udarbejdelse af sikkerhedsdatablade i henhold til 1907/2006/EC (REACH) med senere ændringer.
